

heeft men dien sterken geest, althans na Thorbecke's verscheiden ten onzent zonder wederga, een reeks van jaren door opraping van den vuigsten laster, door de laaghartigste verdachtmaking, door schimp- en scheldtaal, beide van Conservatieven en van Liberalen kant kwaadaardiglijk om de eer van zijn naam zoeken te brengen, hem brandmerkend, hem doodverwend, hem voor een Jezuiet en wat niet al uitmakend op de markt des publieken levens. Groen is dit te boven; de machteloze woede van zeker dagblad vuurt in de lucht; men kon hem niet aan en, thans zich schamend over eigen laagheid, is men geëindigd met als een van Hollands sieraden den man te eeren, dien men eerst dienst wou laten doen van voetwisch en schabel. Meest nu ziet men, dat de man van zulk een verleden, ter bewaring van eindelijk gewonnen prestige, den zwakkeren medestrijder prijsgeeft, om het kittelachtig oor van den tegenstander te sparen. Bij Groen hiervan geen zweem. Veeleer scheen het of overdrijving van sympathie zijnerzijds tegenwicht moest bieden aan de buitensporigheid van den laster, als had het pijnlijke van eigen ervaring slechts de vatbaarheid des mede lijdens in zijn ridderlijke borst verhoogd. Beets eerde zijn „meerdere“ zij het ook „zijn andere“ als een onzer „beste karakters.“ Zoo mannentrouw nog als burgerdeugd geldt, bewees hij dien adel van karakter ook aan mij. Dat ik van andere broeders niet rep, is wijl ze zelf, als publicisten, mij de stof tot erkenenis onthielden, want wat aan broeders, voor de pers schrijvend, min edel ontglipte zij liever vergeten, dan vermeld. Tot zelfs de „Étendard sanglant!“ van Dr. Bronsveld, hoe onkiesch en moeilijk verdedigbaar ook voor den Heer, zij van harte, om zijns naamswil, vergeven!

Neen, mijn persoonlijke aanvallers schuilen elders en de niet-orthodoxen doorzagen uitnemend met hun fijnen blik, dat de slagen die ik toebracht, hén, nooit mijn broeders troffen, ook al trad soms een der broeders met de vijanden in gelid. Hun bitterheid was aan het instinctmatige van dit besef geëvenredigd. Ten minste het moet, naar men mij